

Eva Csillik

DE CODICIBUS CAPITIS XII.

LIBRI PRIMI MIRACULORUM S.

DEMETRII

Conexiones Slavorum et Thessalonicensium, commercia robustorum advenarum mediæ aevi cum civitate antiqua excoltae Graecitatis fructum maximi momenti tulerant: Cyrillus et Methodius Thessalonicae nati condiderant scripturam et litteraturam Slavicam itaque fundamenta iecerant cultus humanitatisque stirpis, quae labentibus saeculis primas partes obtinuit in historia terrarum ab Albi fluvio et mari Hadriatico usque ad Oceanum Pacificum extensarum. Notitia temporum, in quibus populus et urbs supra memorati primum inter se contingere coeperunt, ex unico fonte manat: liber primus Miraculorum sancti Demetrii ab Iohanne archiepiscopo Thessalonicensi initio saeculi septimi conscriptus narrat nobis primas obsidiones a Slavis /et Avaris/ Thessalonicae illatas.

Lectiones variae codicis Parisini Graeci 1517 in editione Corneli Byaeti /Bollandistae s. XVIII./ , quam Jacobus-Paulus Migne etiam in suam Patrologiam Graecam inseruit /Acta Sanctorum³, Octobris tomus IV., Parisiis et Romae 1866, p. 104-162; Patrologiae cursus completus ... Patrologiae Graecae tomus CXVI., Parisiis 1864, col. 1204-1324/, neglectae, a me autem photographiis usa in medium prolatae effecerunt, ut historiam Slavorum /et Avarorum/ ad Thessalonicam appropinquantium melius cognoscereamus; vide opusculum meum in: Acta Iuvenum. Sectio Historica. Tomus VIII /Szeged 1975/ p. 7-19, confer etiam commentationes Theresae Olajos in: Oikumene I. /Budapest 1976/ p. 239-245 et Acta Universitatis Szegediensis de Attila József nominatae: Acta Historica 58. /Szeged 1977/ p. 10. Igitur fortasse operae pretium est omnes

nunc varias lectiones /non tantum selectas/ codicum, qui caput duodecimum libri primi Miraculorum S. Demetrii continent, publicare. Nam editiones criticae partim a Paulo Lemerle, partim a collegio virorum doctorum Thessalonicensium praenuntiatae tardius proditurae videntur; cf. *Balkan Studies* vol. 11, 1970, p. 229-230 et *Revue des études Sud-Est Européennes* 12, 1974, p. 409-410.

Sicut Franciscus Halkin /*Bibliotheca Hagiographica Graeca*, Bruxelles 1957, 1969, No. 511 et 516d/ docet, narratio de prima incursione Slavorum, quae sine societate Avarica in fines Thessalonicenses facta est /*Mirac. S. Dem. I* 12, §§ 93-106/, in duobus libris manuscriptis exstat. Hi sunt: codex Graecus Parisinus *Bibliothecae Nationalis* 1517 saec. XII /folia 85^V-96^R/ et codex Graecus Vaticanus 821 saec. XI /folia 73^R-82^V/; cf. F. Halkin, *Manuscrits grecs de Paris: Inventaire hagiographique /Subsidia Hagiographica, 36/*, Bruxelles 1968 et *Bibliothecae Vaticanae codices manuscripti ... Codices Vaticani Graeci. Tomus III. Codices 604-866* recensuit R. Devreesse, *Città del Vaticano* 1950.

Locos exscripsi, ubi littera/e/ in uno aut utroque codice textu Patrologiae Graecae discrepant. Differentias accentus, aspirationis, interpunctionis non notavi. Iota subscriptum in libris manuscriptis nostris nusquam invenitur. Benevole ignoscas rogo, si quid in exemplaribus lucis ope pictis, quae mihi Szegedini praesto fuerunt, aliter legi atque in ipso codice legitur. Quod mihi raro tantum accidisse spero.

Patrol. Gr. CXVI
columna, versus, textus
1273

Parisin. Gr. 1517

Vatic. Gr. 821

50-51	ἐν τῇ κιβωρῷ	ἐν τῇ κιβωρῷ	ἐν κιβωρίου
4	θαύματα	θαύμασια	θαύμασια
5	σπεύδων	σπεύδων	σπεύδον
12	χανόων	χάνδον	χάνδον
12	ἐκπεπωκότων	ἐκπεπωκότων	ἐκπεπωκότων
14	δεύζωμεν	δεύζωμεν	δεύζομεν
17	συγγράψωμεν	συγγράψωμεν	συγγράψωμεν
18	πάλιν ὧν ἔγνωμεν	πάλιν εἰ παντῶν ὧν ἔγνωμεν	πάλιν ὧν ἔγνωμεν
20-21	συντάττομεν κατα- λαμβάνουσιν	συντάττομεν ἕτερα πάλιν ἐπι καταλαμβάνουσιν	συντάττομεν κατα- λαμβάνουσιν
21-22	ἀνδραγαθήματα	εὐεργετήματα	ἀνδραγαθήματα
23	ἡμεῖς	ἡμεῖς	ἡμεῖς
23	οἱ μεθ' ἡμᾶς	οἱ μεθ' ἡμᾶς	ὁ μεθ' ἡμᾶς
26	περατῶσαι	περατῶσαι	περατῶσαι
32	μέγεθος	μέθος	μέγεθος
34-35	τοῦ καλλιπύκου τοῦτου καὶ φιλοπύκτου	τοῦ καλλιπύκου καὶ φιλοπύκτου τοῦτου	τοῦ καλλιπύκου τοῦτου καὶ φιλοπύκτου
40	πλατεῖα	πλατεῖα	πλατεῖα
41	κατηκουμένης	κατακουμένης	κατακουμένης
<u>1276</u>			
7	ἀποβυσθηναί	ἀποβύσθηναί	ἀποβυσθηναί
8	χαυθεῖς τῇ	λυθεῖς τῇ	αὐθεῖς τὸ
15	θεωμένων	θεωμένων	θεομένων
16	ἔδεδοκῆσαν	ἔδεδοκῆσαν	ἔδεδοκῆσαν
17	ἐκ τῆς διὰ	ἐκ τοῦ διὰ	ἐκ τοῦ διὰ
18	ἀλύσεως	ἀλύσεως	ἀλύσεως

Patrol. Gr. CXVI
columna, versus, textus

Parisin. Gr. 1517

Vatic. Gr. 821

1276

19	ἀπεωρεῖτο	ἀπεωρεῖτο	ἀπεωρεῖτο
22	περιτεφροῦν καὶ δὴ	περιτεφροῦν δὴ	περιτεφροῦν καὶ δὴ
25	φλογοῦ	φλογοῦ	φλογγοῦ /vel φλογομοῦ ?/
26	διεκχωροῦντος	διεγχωροῦντος	διεκχωροῦντος
28	κελευόντων	κελευόντων	κελευόντων
28	ἰσχυόντων	εἰσχυόντων	ἰσχυόντων
29	κηδεμόνων	κηδομένων	κηδομένων
33	μόνου	μόνου	μόνου
35	τις	εἷς	εἷς
36	στρατιᾶν	στρατειᾶν	στρατειᾶν
37	ὑπάρχων	ὑπαρχων	ὑπάρχων
39	ἀλύπως	ἀλύπως	ἀλύπος
40	ἀφινιδίαν	ἀφινιδίαν	δρμινιδίαν
42	κινήσαντος	κινήσαντος	κινήσαντος
46	πλαττόμενος καὶ μόνου γινόμενος τοῦ	πλαττόμενος τοῦ	πλαττόμενος καὶ μόνου γινόμενος τοῦ
48-49	χωνευθέντος	χωνευθέντος	χωνευθέντος
49	προμηθεῖα	προμηθεῖα	προμηθεῖα

1277

1	καθειστήκει	καθειστήκει	καθιστῆκει
2	νυκτῶν	νυκτός	νυκτῶν
4	δπλασθέντες	δπλασθέντες	δπλασθέντες
7	τοῦ	τῆς	τῆς
11	ἀθροῖα	ἀθροῖον	ἀθροῖα
13	πῶποτε	πῶποτε	πῶποτε
14-15	τελχους	τελχους	τελχους
15	αὐτοφῆ	αὐτοφῆ	αὐτοφῆ

atrol. Gr. CXVI
olumna, versus, textus

Parisin. Gr. 1517

Vatic. Gr. 821

277

7	τοῦ ἀθλοφόρου	τῆς πόλεως	τοῦ ἀθλοφόρου
8	Σκλαβένων	Σκλαβήνων	Σκλαβένων
13	ὑποχωρήσαν	ὑποχωρήσαι	ὑποχωρήσαν
13	εἰσέβαλεν	εἰσέβαλε	εἰσέβαλεν
18	καταλιπὼν	καταλιπὼν	καταλιπὼν
19	πιστεύσαντες	πεισθέντες	πισθέντες
10	ἀκολουθεῖα	ἀκολουθεῖα	ἀκολουθεῖα
11-42	ἁμαρτωλοὺς κηδεμονίαν ἀποδεξείεν	ἁμαρτωλοὺς ἀποδεξείεν	ἁμαρτωλοὺς κηδεμονίαν ἀποδεξείεν
42	καὶ τὰς ἡμετέρας ψυχὰς καὶ βοηθεῖαν τὰς ὑμετέ- ρας ψυχὰς	καὶ βοηθεῖαν τὰς ὑμετέ- ρας ψυχὰς	καὶ τὰς ἡμετέρας ψυχὰς
3	ἀναφλέξειε	ἀναφλέξειε	ἀναφλέξειεν
44	ἀναμνησχομένην	ἀναμνησχομένηας	ἀναμνησχομένην
47	εἶδεν	ἶδεν	ἶδεν

280

2	μόνων	μόνον	μόνων
5	εἶπε	εἶπεν	εἶπεν
6	καὶ τοῦ θεοῦ	καὶ θεοῦ	καὶ θεοῦ
8	ἀπώλε	ἀπώλετο	ἀπώλετο
10	συλλέξατε	συλλέξατε	συλλέξαται
14	ἐγείρεται	ἠγείρετο	ἠγείρετε
19	ἐν χερσὶ κατημέλησε	ἐν χερσὶν κατημέλησαν	ἐν χερσὶν κατημέλησαν
23	οὐκ οἶδατ'	οὐκ οἶδα	οὐκ οἶδα
29-30	μεριμνήσητε	μεριμνήσειτε	μεριμνήσητε
36	μεγάλως	μεγάλως	μεγάλων
38	μηνύσας κατ' ἀληθῆς	μηνύσας ἡμῶν τ' ἀληθῆς	μηνύσας κατ' ἀληθῆς
41	διαβοῆσαι	διαβοῆσαι	διαβοῆσε

Patrol. Gr. CXVI

Parisin. Gr. 1517

Vatic. Gr. 821

columna, versus, textus

1280

43.	φανταζόμενον καὶ νῦν	φανταζόμενοι νῦν	φανταζόμενον καὶ νῦν
44.	ἀντιληφόμεθα	ἀντιληφόμεθα	ἀντιληφόμεθα
48.	μειζόνως	μειζόνως	μειζόνως
50.	ἑθάρδος	ἑθάρδος	ἑθάρδου
51.	θορυβουμένους	θορυβουμένους	θορυβουμένους
52.	ἐνεοῦ	ἐννεοῦ	ἐνεοῦ
53.	ὑμῶν τοῦ	ὑμῶν τὰ περὶ τοῦ	ὑμῶν τοῦ
55.	διευφήμησα	διεφήμησα	διευφήμησα

1281

4	ῥήμασιν	ῥήμασι	ῥήμασιν
6	γῆν	ἔλην	ἐτί οὖν
7-8	πολέμιοι τῶν πυλῶν	πολέμιοι μεχρὶς αὐτῶν τῶν πυλῶν	πολέμιοι τῶν τῶν πυλῶν
10	κατῶρθωσε	κατῶρθωσεν	κατῶρθωσεν
10	ὡς	εἰς	ὡς
11-12	ἐμπρησμὸν	ἐμπρησμὸν	ἐμπρησμὸν
14	ἐκπλήξεως	ἐκπλήξεως	ἐκπλήξεως
15	εἰτὰ τε	εἰτα δὲ	εἰτὰ τε
18	παρεσκεύασε	παρεσκεύασε	παρεσκεύασεν
18	ἀφ'	ἀπὸ	ἀπ'
19	συγκρούσαντας	συγκρούσαντες	συγκρούσαντες
20	ἐπιτελουμένης	τελουμένης	ἐπιτελουμένης
22	αὐτοφῆ	αὐτοφεί	αὐτοφῆ
23	διεμαρτύρου	διεμαρτύρον	διεμαρτύρου
29	προξενήσων	προξενήσας	προξενύσων
31	ὑποστρέφειν	ὑποστρέφειν	ὑποστρέφην
32	συνδήσεως	συνηδήσεως	συνηδήσεως
34	ὑμνησε τῷ θεῷ καὶ τῷ ἀθλοφόρῳ	ὑμνησεν τὸν θεὸν καὶ τὸν ἀθλοφόρον	ὑμνησεν τῷ θεῷ καὶ τῷ ἀθλοφόρῳ

Patrol. Gr. CXVI	Parisin. Gr. 1517	Vatic. Gr. 821
columna, versus, textus		
<u>1281</u>		
37-38 εὐεργεσίαις ἀκατάληκτος	εὐεργεσίαις καὶ ἀκατάληκτος	εὐεργεσίαις καὶ ἀκατάληκτος
38 βουλή	βουλή	βολή
40 ὑπακούουσι	ὑπακούουσι	ὑπακούουσιν
47 μου εἰργάσω	κατειργάσω	μου /?/ τειργάσω
48 ἀπεριμερίμνη	ἀπερριμμένη	ἀπεριμμένη
55 οὕτω	οὕτως	οὕτως
<u>1284</u>		
3 μὲν	μὴ	μὴ
7 διεφύλαττε	διεφύλαττε	διεφύλαττεν
8 διέσωζε	διέσωζε	διέσωζεν
8 προσφορά	προφορά	προφορά
9-10 διέσχισεν	διέσχισεν	διέσχησεν
13 ἀξιόχρεών τι	ἀξιόχρεών τι	ἀξιόχρεόν τι
15 ἐκχέομεν	ἐκχέομεν	ἐκχέωμεν
17 οἰκτειρήσας διαφυλάττης	οἰκτειρήσας διαφυλάττοις	οἰκτηρήσας διαφυλάττης
19 νοητῶν πολεμίων	νοητῶν καὶ αἰσθητῶν πολεμίων	νοητῶν πολεμίων
20 αἰχμαλωτίζειν	αἰχμαλωτίζει	αἰχμαλωτίζειν
21 αἰσθητῶν	αἰσθητῶν	ἔσθητῶν
22 ἔστι	ἔστι	ἔστιν
29-30 καὶ ἡ τμήη καὶ τὸ βασίλειον νῦν καὶ εἰς τοὺς ἀτελευτήτους αἰῶνας	καὶ τὸ κράτος νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας	καὶ ἡ τμήη καὶ τὸ βασίλειον νῦν καὶ εἰς τοὺς ἀτελευτήτους αἰῶνας

Pluribus locis unus aut uterque liber manuscriptus meliores, ut videtur, lectiones praebet quam liber typis descriptus. Itaque codicibus collatis textum, quem J.-P. Migne imprimendum curavit, sic⁶ corrigendum esse puto:

Textus in Patrologia
excussus

Textus ex codicibus
correctus

1273

3-4. τὰ τοῦ μάρτυρος... θαύματα
18-20 πάλιν, ὧν ἔγνωμεν καὶ ἠκού-
σαμεν, μνημονεῦσαι προθώ-
μεθα, μήκος ἄφατον τῆ
γραφή περιθῆσομεν

20-22 Ἐν ᾧ γὰρ τὰ παρελθόντα
συντάττομεν, καταλαμβάνουσι
ἐφ' ἑκάστης ἀνδραγαθῆματα

+ 23-24 ... εἰ καὶ διὰ βίου παντὸς
ἡμεῖς τε καὶ οἱ μεθ' ἡμᾶς
συγγράφειν ἐλοίμεθα

40-41 ἐν εἰρήνῃ πλατεῖα, καὶ
βαρβαρικῆς δμῆς μηδὲως
μηδαμοῦ τηνικαῦτα κατηχου-
μένης

1276

8-9 ὁ μὲν ἄργυρος χαυθεῖς τῷ
πυρὶ ἦν ἅπας ἐπὶ ἐδάφους
ὡς ὕδωρ

1277

1-2 /τὸ δὲ .../ καθεισθήκει
... εἰς τὸ μὴ νυκτῶν ὑπ'
ἀγνοίας κινδυνεῦσαι τὴν
πάλιν

τὰ τοῦ μάρτυρος ... θαυμάσια
πάλιν, εἰ παντῶν, ὧν ἔγνωμεν
καὶ ἠκούσαμεν, μνημονεῦσαι προ-
θώμεθα, μήκος ἄφατον τῆ γραφή
περιθῆσομεν

Ἐν ᾧ γὰρ τὰ παρελθόντα συντάτ-
τομεν, ἕτερα πάλιν ἐπι καταλαμ-
βάνουσι ἐφ' ἑκάστης ἀνδραγα-
θῆματα

... εἰ καὶ διὰ βίου παντὸς
ἡμεῖς τε καὶ οἱ μεθ' ἡμᾶς
συγγράφειν ἐλοίμεθα

ἐν εἰρήνῃ πλατεῖα, καὶ
βαρβαρικῆς δμῆς μηδὲως
μηδαμοῦ τηνικαῦτα κατακου-
μένης

ὁ μὲν ἄργυρος λυθεῖς τῷ
πυρὶ ἦν ἅπας ἐπὶ ἐδάφους
ὡς ὕδωρ

/τὸ δὲ .../ καθεισθήκει
... εἰς τὸ μὴ νυκτὸς ὑπ'
ἀγνοίας κινδυνεῦσαι τὴν
πάλιν

Textus in Patrologia
excussus

1277

+ 6-8 ... καθορῶσιν ἐπὶ τὸ πεδῖον
τοῦ σεβασμίου ναοῦ τοῦ χριστο-
φόρου μάρτυρος Ματρῶνης πληθὺν
βαρβαρικὴν ...

11-13 Οὐ γὰρ ἂν οὕτως ἄθροσφ πδλει
τηλικαύτη προσέβαλλον, εἰ μὴ
ῥώμη καὶ θάρσει τῶν πῶποτε κατ'
αὐτοῦς στρατευσαμένων διενη-
νοχότες ἐτύγχανον

42-44 ... τὰς ἡμετέρας φυχὰς εἰς τὸν
αὐτοῦ πῶθον ἀναφλέξειε τῆς
πατρικῆς ὡσπερ ἀντιλήψεως ἀνα-
μιμνησκομένην ἐκάστοτε

1280

+ 8 ... τὸ πύρ ἐσβέσθη, καὶ οὐδὲν
τῶν ἐντεῦθεν ἀπώλε

18-20 Ὡς δὲ κατεθορυβήθησαν οἱ ἐν τῷ
ναῷ τῆ βοῆ καὶ τῶν ἐν χερσὶ
κατημέλησε, λέγει αὐτοῖς ὁ θαυ-
μάσιος ἐκεῖνος ἀνὴρ

23-25 ... τὴν νῦν βοὴν οὐκ οἶδατ' ὅ-
θεν γεγενημένην εἰκότως διὰ τὴν
πρόληψιν βαρβάρων εἶναι νομι-
ζετε

38-39 ... μηνύσας κατ' ἀληθῆς τῆς
οἷης προσποιήσεως

Textus ex codicibus
correctus

... καθορῶσιν ἐπὶ τὸ πεδῖον
τοῦ σεβασμίου ναοῦ τῆς χριστο-
φόρου μάρτυρος Ματρῶνης πληθὺν
βαρβαρικὴν

Οὐ γὰρ ἂν οὕτως ἄθροσον πδλει
τηλικαύτη προσέβαλλον, εἰ μὴ
ῥώμη καὶ θάρσει τῶν πῶποτε κατ'
αὐτοῦς στρατευσαμένων διενη-
νοχότες ἐτύγχανον

... τὰς ἡμετέρας φυχὰς εἰς τὸν
αὐτοῦ πῶθον ἀναφλέξειε τῆς
πατρικῆς ὡσπερ ἀντιλήψεως ἀνα-
μιμνησκομένης ἐκάστοτε

τὸ πύρ ἐσβέσθη, καὶ οὐδὲν
τῶν ἐντεῦθεν ἀπώλετο

Ὡς δὲ κατεθορυβήθησαν οἱ ἐν τῷ
ναῷ τῆ βοῆ καὶ τῶν ἐν χερσὶ
κατημέλησαν, λέγει αὐτοῖς ὁ θαυ-
μάσιος ἐκεῖνος ἀνὴρ

... τὴν νῦν βοὴν οὐκ οἶδα ὅ-
θεν γεγενημένην εἰκότως διὰ τὴν
πρόληψιν βαρβάρων εἶναι νομι-
ζετε

... μηνύσας τἀληθῆς τῆς
οἷης προσποιήσεως

Textus in Patrologia

Textus ex codicibus

excussus

correctus

1281

7-8 ... ἐδιδάχθησαν οἱ πολέμιοι,
τῶν κυλῶν καταθρασυνθέντες
ἐπιδραμεῦν

... ἐδιδάχθησαν οἱ πολέμιοι μεχρὶς
αὐτῶν τῶν κυλῶν καταθρασυνθέντες
ἐπιδραμεῦν

9-11 ... τὸ κἄν τοῦ πολέμου κατ-
δρθωσε , πρῶτον μὲν ὡς τὸν
ναὸν αὐτοῦ συνδέασα τοὺς
τῆς πόλεως ...

... τὸ κἄν τοῦ πολέμου κατ-
δρθωσεν, πρῶτον μὲν εἰς τὸν
ναὸν αὐτοῦ συνδέασα τοὺς
τῆς πόλεως ...

10,15 ... πρῶτον μὲν ... εἰτά τε

... πρῶτον μὲν ... εἰτα δὲ

32-33 ... χωρὶς συνδήσεως τὸ
γενησόμενον προεφήτευσεν

... χωρὶς συνειδήσεως τὸ
γενησόμενον προεφήτευσεν

33-34 ὁ ἀνὴρ ἀκουσας τὰ συμβάντα
τῆ πόλει ὑμνησε τῷ θεῷ καὶ
τῷ ἀθλοφύρῳ

ὁ ἀνὴρ ἀκουσας τὰ συμβάντα
τῆ πόλει ὑμνησε τὸν θεὸν καὶ
τὸν ἀθλοφύρον

36-38 ὁ παντοκράτωρ, ὁ τῶν κρυφύ-
ων γνώστης, καὶ τῶν ἀδελῶν
ἐπιστήμων, ὁ ἀνεξιχνύαστος
ἐν εὐεργεσίαις, ἀκατάληπτος
ἐν φιλανθρωπίᾳ

ὁ παντοκράτωρ, ὁ τῶν κρυφύ-
ων γνώστης, καὶ τῶν ἀδελῶν
ἐπιστήμων, ὁ ἀνεξιχνύαστος
ἐν εὐεργεσίαις, καὶ ἀκατάληπτος
ἐν φιλανθρωπίᾳ

1284

8 ... ἡ προσφορὰ τοῦ λόγου

... ἡ προσφορὰ τοῦ λόγου

Locis signo + notatis iam Octobris tomus IV

/p. 137-142/ in Actis Sanctorum easdem lectiones praebuerat,
quas ego supra proposui.

Sine appendiculam adiciam supra scriptis. Capita
XIII-XV libri primi Miraculorum S. Demetrii describunt primam
obsidionem Avaroslaviam Thessalonicae mense Septembri a. 586
/vel 597 ??/ factam. Compluribus locis huius narrationis codex Pa-

risinus Gr. 1517 plenior et integrior textum continet, quam editiones praebent. Duo exempla affero:

Textus Patrologiae

col.1292,v.11-15 /cap.XIII § 115 med./

Τὸν δὲ ἄφατον φόβον τῆ πάλει τότε
περιεποίησε καὶ τὸ πρῶτως ἰδεῖν φά-
λαγγα βαρβαρικὴν· οὐδέπω γὰρ οὕτω
πλησὺν ὤφθησαν ποτε περικαθύσαν-
τες οἱ πολέμιοι τῶν πολιτῶν καὶ
τῆς θέας αὐτῶν πλὴν τῶν ἐν στρατιω-
τικοῦς τεταγμένων καταλόγοις

col.1300,v.18-20 /cap.XIV § 125 fin./

τὰς χελῶνας τῆ ἔξω τεύχει προσφύ-
σαντες, μύχλοισ καὶ ἀξύνας ἀμέτρως
περιέτρουσαν αὐτοῦ τὰ θεμέλια

Textus codicis Par. Gr. 1517

/Differentias orthographicas
neglego/

Τὸν δὲ ἄφατον φόβον τῆ πάλει
τότε περιεποίησε καὶ τὸ πρῶτως
ἰδεῖν φάλαγγα βαρβαρικὴν· οὐδέπω
γὰρ οὕτω πλησὺν ὤφθησαν ποτε
περικαθύσαντες οἱ πολέμιοι
καὶ ἀγνώτες ἦσαν οἱ κολλοὶ τῶν
πολιτῶν καὶ τῆς θέας αὐτῶν πλὴν
τῶν ἐν στρατιωτικοῦς τεταγμένων
λόγοις καὶ τῶν ἄλλως πως ἐπι-
σθέντων μακρὰν του τῆς πόλεως
ὀκλιτικῶς αὐτοῦς παρατάττεσθαι

τὰς χελῶνας τῆ ἔξω τεύχει προσ-
φύοντες μύχλοισ καὶ ἀξύνας ἀμέ-
τρως περιετέτρων αὐτοῦ τὰ θεμέ-
λια· ἦσαν γὰρ αὐταὶ τῶν χιλιῶν
πλείους οἷμαι τῆ ἀριθμῆ